

UCHWAŁA NR XLIX/345/2010
RADY MIEJSKIEJ W GRODZISKU WIELKOPOLSKIM
z dnia 24 czerwca 2010 roku

w sprawie przyjęcia „Planu Odnowy Miejscowości Borzysław na lata 2010 – 2018”

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 roku, Nr 142, poz. 1591 ze zmianami), w związku z § 10 ust. 2 pkt 2 lit. b rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 38 poz. 220 ze zmianami), Rada Miejska w Grodzisku Wielkopolskim uchwała, co następuje

§1. Zatwierdza się „Plan Odnowy Miejscowości Borzysław na lata 2010 - 2018”, przyjęty przez Zebranie Wiejskie wsi Borzysław, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Traci moc Uchwała Nr XLVI/338/2010 Rady Miejskiej w Grodzisku Wielkopolskim z dnia 28 kwietnia 2010 roku w sprawie zatwierdzenia „Planu Odnowy Miejscowości Borzysław na lata 2010 – 2018”

§3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Grodziska Wielkopolskiego

§4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

**UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY NR XLIX/345/2010**

RADY MIEJSKIEJ W GRODZISKU WIELKOPOLSKIM

z dnia 24 czerwca 2010 roku

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013, to program skierowany do środowisk żyjących w miejscowościach poniżej 5 tysięcy mieszkańców.

W ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”, przyznawana jest pomoc finansowa na realizację między innymi zadań z zakresu budowy, przebudowy, remontów obiektów kultury, placów zabaw, miejsc rekreacji, przeznaczonych do użytku publicznego.

Niniejszy Plan jest dokumentem wymaganym przy składaniu wniosków o dofinansowanie zadań realizowanych na wsiach oraz miastach do 5 tysięcy mieszkańców, w ramach PROW.

Zostaje przyjęty przez Zebranie Wiejskie miejscowości, której dotyczy i wymaga zatwierdzenia przez Radę Gminy.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest zasadne.

Załącznik do UCHWAŁY NR XLIX/345/2010
RADY MIEJSKIEJ W GRODZISKU WIELKOPOLSKIM
z dnia 24 czerwca 2010 roku

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BORZYSŁAW NA LATA 2010-2018 GMINA GRODZISK WIELKOPOLSKI

URZĄD MIEJSKI W GRODZISKU WLKP.

UL. STARY RYNEK 1

62-065 GRODZISK WLKP.

www.grodzisk.wlkp.pl, e-mail: grodzisk@grodzisk.wlkp.pl

**PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI POWSTAŁ W RAMACH PRAC DORADCZYCH
FUNDACJI „PARTNERZY DLA SAMORZĄDU” Z POZNANIA**

CZERWIEC 2010

SPIS TREŚCI

WSTĘP	7
1. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BORZYSŁAW	10
2. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI BORZYSŁAW	11
2.1. Położenie i powierzchnia	11
2.2. Ludność	11
2.3. Historia miejscowości ze szczególnym uwzględnieniem wydarzeń mających wpływ na powstanie układu przestrzennego.....	12
2.4. Elementy charakterystyczne dla miejscowości Borzysław	12
3. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI BORZYSŁAW	14
3.1. Środowisko przyrodnicze	14
3.1.1. Warunki klimatyczne	14
3.1.2. Wody	14
3.1.3. Świat roślinny i zwierzęcy	15
3.1.4. Surowce mineralne	15
3.1.5. Obszary chronione.....	15
3.2. Przedsiębiorstwa.....	16
3.3. Rolnictwo	16
3.4. Infrastruktura techniczna.....	17
3.4.1. Wodociągi	17
3.4.2. Kanalizacja i gospodarka ściekowa.....	17
3.4.3. Gospodarka odpadami stałymi	17
3.4.4. Gazyfikacja – zaopatrzenie w gaz	18
3.4.5. Energetyka – zaopatrzenie w energię elektryczną	18
3.4.6. Telefonizacja	18
3.4.7. Drogownictwo i komunikacja	18
3.4.8. Sytuacja mieszkaniowa	18
3.5. Infrastruktura społeczna	20
3.5.1. Oświata i wychowanie	20
3.5.2. Kultura, sport.....	20
3.5.3. Ochrona zdrowia	20
3.5.4. Bezpieczeństwo publiczne	21
3.5.5. Ochrona przeciwpożarowa.....	21
3.5.6. Zabytki	21
3.5.7. Organizacje pozarządowe i inicjatywy mieszkańców	21
3.6. Ocena zasobów miejscowości Borzysław	22
4. DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI BORZYSŁAWIU – JACY JESTEŚMY? 24	
5. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI, W KTÓREJ BĘDZIE REALIZOWANA OPERACJA	25
6. WIZJA ROZWOJU WSI – NASZA MIEJSCOWOŚĆ ZA KILKA LAT	26

---

7. WIZJA STANU DOCELOWEGO – JAKI MA BYĆ BORZYSŁAW ZA KILKA LAT?.....	27
8. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ.....	28
8.1. Specyfikacja celów rozwojowych.....	28
8.2. Opis zadania wnioskowanego do dofinansowania w ramach PROW – Odnowa Wsi..	31
8.3 Hierarchizacja przedsięwzięć Planu Odnowy Miejscowości.....	33
9. ZGODNOŚĆ PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BORZYSŁAW ZE STRATEGIĄ ROZWOJU GMINY GRODZISK WIELKOPOLSKI.....	34
10. WDRAŻANIE PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI.....	37
11. MONITOROWANIE, OCENA, AKTUALIZACJA I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA	38
11.1. System monitorowania Planu.....	38
11.2. Sposoby oceny Planu	38
11.3. Public Relations Planu	38
12. SPIS TABEL.....	39
13. SPIS RYSUNKÓW	39

WSTĘP

Plan Odnowy Miejscowości Borzysław na lata 2010-2018 jest wieloletnim programem rozwoju, wypracowanym i zaproponowanym przez mieszkańców miejscowości Borzysław, położonej w Gminie Grodzisk Wielkopolski. Dokument ten nie jest jednocześnie elementem zarządzania operacyjnego, który tak jak budżet gminy, musi być wykonany. **Jest to plan zamierzeń i marzeń mieszkańców wsi, proponujących kierunki rozwoju Borzysławia i traktować go należy jako dokument pomocniczy przy podejmowaniu decyzji przez samorząd szczebla sołeckiego oraz gminnego.** Jego wykonanie zależy od wielu instytucji i zewnętrznych czynników. Pokazuje on jednak faktyczny stan oczekiwań mieszkańców w roku 2010 i stanowi kontynuację wieloletniego procesu rozwoju. Wyznaczone projekty realizacyjne będą zapewne modyfikowane przez zmieniające się warunki wewnętrzne i zewnętrzne.

Plan Odnowy Miejscowości Borzysław jest również dokumentem, stanowiącym załącznik do wniosku w przypadku ubiegania się o środki strukturalne w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, działania „Odnowa i rozwój wsi” oraz o inne fundusze wspierające rozwój wsi.

Beneficjentem działań PROW „Odnowa i rozwój wsi” są:

- 1) Jednostki samorządu terytorialnego
- 2) Instytucje kultury, dla których organizatorami są jednostki samorządu terytorialnego
- 3) Osoby prawne lub jednostki organizacyjne, nie posiadające osobowości prawnej, działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w RP, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania
- 4) Organizacje pozarządowe o statusie organizacji pożytku publicznego w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, której cele statutowe są zbieżne z celami działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Ostatecznymi beneficjentami są mieszkańcy miejscowości, należących do gmin wiejskich, miejsko-wiejskich i miejskich w wyłączeniu miast, liczących więcej niż 5.000 mieszkańców.

Realizacja powyższego działania ma na celu:

- podniesienie standardu życia i pracy na wsi
- podniesienie atrakcyjności turystycznej
- wzrost atrakcyjności inwestycyjnej
- zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych
- rozwój tożsamości społeczności wiejskiej i zachowanie dziedzictwa kulturowego.

W ramach działania wspierane będą projekty, obejmujące przede wszystkim:

- realizację inwestycji w zakresie modernizacji i wyposażenia obiektów, pełniących funkcje kulturalne, rekreacyjne i sportowe
- odnowę obiektów zabytkowych, charakterystycznych dla tradycji budownictwa wiejskiego regionu i ich adaptacji na cele publiczne
- modernizację przestrzeni publicznej na wsi

- publiczną infrastrukturę przyczyniającą się do rozwoju funkcji turystycznych wsi oraz działania związane z promocją regionu.

Istotny element tego działania stanowi pobudzanie aktywności środowisk lokalnych i stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości, związanych z miejscową specyfiką społeczną, kulturową i przyrodniczą.

W Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 jest mowa o tym, że wnioskodawca, będący gminą, dołącza do wniosku między innymi Plan Odnowy Miejscowości wraz z opisem planowanych do realizacji zadań, zawierający w szczególności:

- Charakterystykę miejscowości, w której będzie realizowana operacja
- Inwentaryzację zasobów służących odnowie miejscowości
- Ocenę mocnych i słabych stron miejscowości, w której będzie realizowana operacja
- Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie, co najmniej 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości, w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości, z podaniem szacunkowych kosztów ich realizacji.

Niniejszy Plan Odnowy Miejscowości spełnia wymagania, stawiane przez wskazane rozporządzenie. W ramach Planu opisane są zasoby miejscowości, wypracowana na forum zebrań wiejskich wizja rozwoju wsi oraz zestaw celów strategicznych wraz z proponowanymi projektami do realizacji. W ramach zestawu projektów strategicznych są także te, dla realizacji których Gmina będzie starać się o dofinansowanie z PROW. Niniejszy Plan wskazuje także zgodność proponowanych działań ze Strategią Rozwoju Gminy Grodzisk Wielkopolski.

Niniejszy plan został przygotowany z udziałem mieszkańców miejscowości. Polegał on na:

- 1) Spotkaniach mieszkańców i członków Rady Sołeckiej z miejscowości Borzysław, podczas których:
  - uzupełniono i zinterpretowano dane do części raportowej planu
  - oceniono posiadane zasoby oraz przygotowano propozycję analizy SWOT
  - przygotowano propozycję wizji rozwoju miejscowości
  - sporządzono zestawienie planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność, którą następnie uporządkowano w kolejności, wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju; dla każdego przedsięwzięcia określono zakres rzeczowy oraz zaproponowano czas i koszty realizacji.
- 2) Zebraniu mieszkańców, które odbyło się w dniu 28 stycznia 2010 roku, a kolejne na którym wprowadzono zmiany w planie i podjęto uchwałę o jego przyjęciu w nowym kształcie – w dniu 7 czerwca 2010 roku. Uczestnicy spotkania zgłosili swoje uwagi, które dotyczyły zarówno szczegółowego zakresu realizacji poszczególnych zadań, jak i kolejności.

Za najważniejsze dla miejscowości uznano realizację następujących zadań:

Projekt 1.1. Rozbudowa świetlicy wiejskiej w Borzysławiu wraz z zagospodarowaniem terenu wokół świetlicy na cele rekreacyjne

Projekt 1.2. Rozbudowa remizy strażackiej

Projekt 1.3. Organizacja imprez rekreacyjnych i sportowych

Projekt 2.1. Budowa nawierzchni drogi gminnej w Borzysławiu.

Projekt 1.4. Zagospodarowanie nieczynnych torów kolejowych na cele turystyczne

Projekt 2.2. Budowa połączenia drogowego z miejscowością Cykowo w gminie Kamieniec

Projekt 2.3. Sukcesywne utwardzanie dróg

Projekt 1.5. Wyznaczenie ścieżek rowerowych

Projekt 2.4. Sukcesywne oświetlanie miejscowości

Planu Odnowy Miejscowości Borzysław został opracowany przez przy udziale konsultanta Fundacji „Partnerzy dla Samorządu” – Waldemara Prussa.

Koordynatorem prac ze strony Gminy Grodzisk Wielkopolski była p. Agata Stachowska-Kinecka, Naczelnik Wydziału Rozwoju Gminy. Bardzo istotny udział w opracowaniu dokumentu miał Sołtys Borzysławia – p. Stanisław Drgas oraz mieszkańcy wsi, którzy partycypowali w ustalaniu strategicznych celów miejscowości i specyfikacji projektów do zrealizowania.

1. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BORZYSŁAW

Plan Odnowy Miejscowości opracowany został dla miejscowości Borzysław, administracyjnie przynależącej do Gminy Grodzisk Wielkopolski w powiecie grodziskim, w województwie wielkopolskim.

Miejscowość Borzysław jest miejscowością wiejską, zamieszkałą przez 264 osoby (stan na koniec 2009 roku). Wobec tego konsultacje społeczne w pracach nad Planem odbywały się poprzez zebrania wiejskie, a ważną rolę koordynacyjną i decyzyjną odgrywał Sołtys Wsi oraz Rada Sołecka.

Plan przygotowano w związku z ubieganiem się Gminy i innych instytucji o środki Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 oraz z innych programów pomocowych dla rozwoju wsi. Opracowany dokument jest wymagany przy składaniu wniosków w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, Działanie: Odnowa i rozwój wsi. Dokument będzie służył również w przypadku ubiegania się o inne fundusze zewnętrzne związane w rozwojem miejscowości wiejskich.

2. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI BORZYSŁAW

2.1. Położenie i powierzchnia

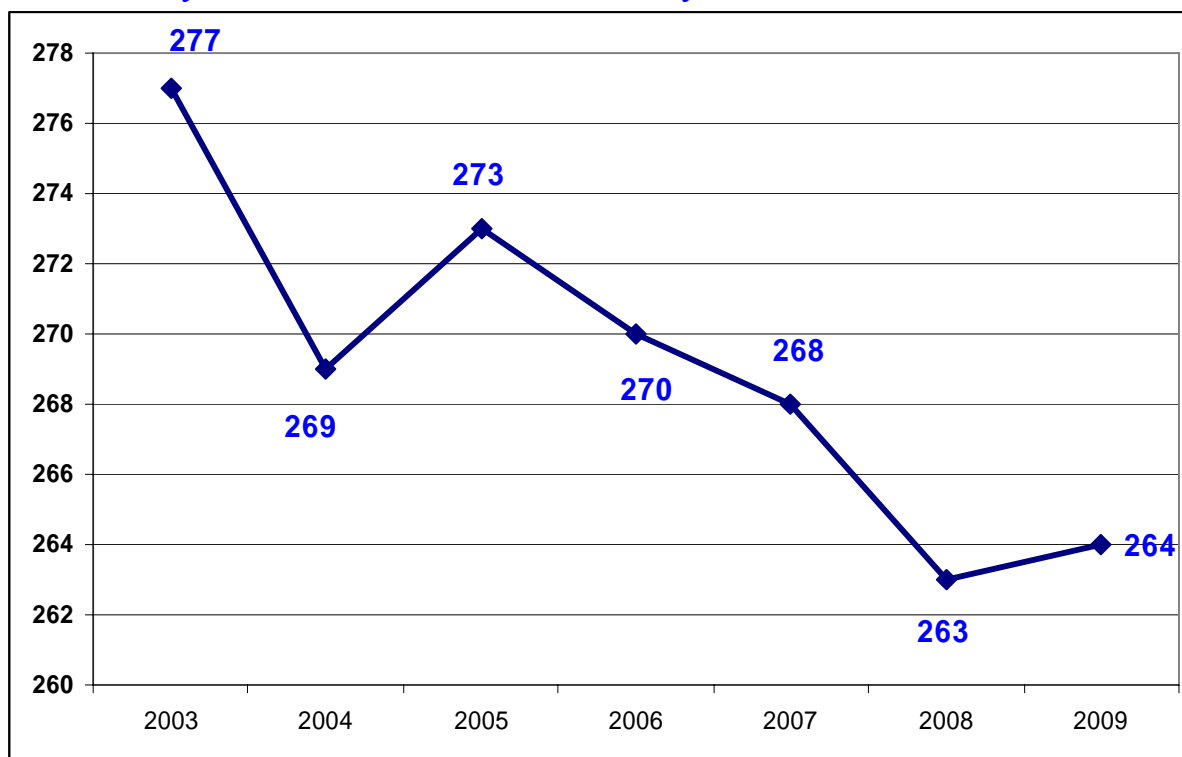
Borzysław jest małą miejscowością, położoną w południowo-zachodniej części Gminy Grodzisk Wielkopolski. Obecnie granice sołectwa to 472,86 ha, z czego 87% to grunty orne. Wieś położona w odległości 7,5 km od siedziby Urzędu Miejskiego. Sąsiaduje z gminą Kamieniec.

Rysunek 2.1. Położenie miejscowości Borzysław w Gminie Grodzisk Wielkopolski

2.2. Ludność

Na dzień 31 grudnia 2009 r. w miejscowości Borzysław zameldowane na pobyt stały były 264 osoby. Nikt nie był zameldowany na pobyt czasowy. Kształtowanie się liczby mieszkańców w Borzysławiu w ostatnich latach przedstawia Wykres 2.1.

Wykres 2.1. Liczba ludności wsi Borzysław w latach 2003-2009

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Grodzisku Wielkopolskim

2.3. Historia miejscowości ze szczególnym uwzględnieniem wydarzeń mających wpływ na powstanie układu przestrzennego

Etymologia nazwy Borzysław wywodzi się od staropolskiego słowa borzysław oznaczającego kogoś, kto chwali Boga. Pierwsza historyczna informacja pochodzi z roku 1319. w XVIII wieku właścicielem Borzysławia Maciej Mielżyński, kasztelan poznański, który procesował się o wieś z właścicielami sąsiednich wsi: Cykowa, Cykówka, Ptaszkowa, Kamieńca i Plastowa. Do załatwienia tych sporów wyznaczył komisję ekstraordinaryjną z roku 1773. Obecny obszar Borzysławia należał przed drugą wojną światową do Zygmunta Kurnatowskiego, do którego należały także dobra we Woźnikach oraz rodziny Żółtowskich, w rękach których leżał też majątek w Ptaszkowie i Ujeździe.

W okresie międzywojennym, hrabina Żółtowska, na mocy reformy rolnej przekazała włościanom należący do niej majątek ziemski. Otrzymywali oni tereny średnio liczące 15 – 30 ha, z możliwością spłaty rozłożoną na okres 50 lat.

Borzysław ma bardzo rozproszoną zabudowę, poszczególne gospodarstwa leżą w oddaleniu często kilkudziesięciu-kilkuset metrów od siebie. Taki układ przestrzenny wsi sprawił, iż na jej terenie nie ma możliwości budowy kanalizacji sanitarnej, chodników, pełnego oświetlenia, utwardzenia dróg (asfalt jest tylko na dojeździe do miejscowości, a pozostałe drogi to drogi polne).

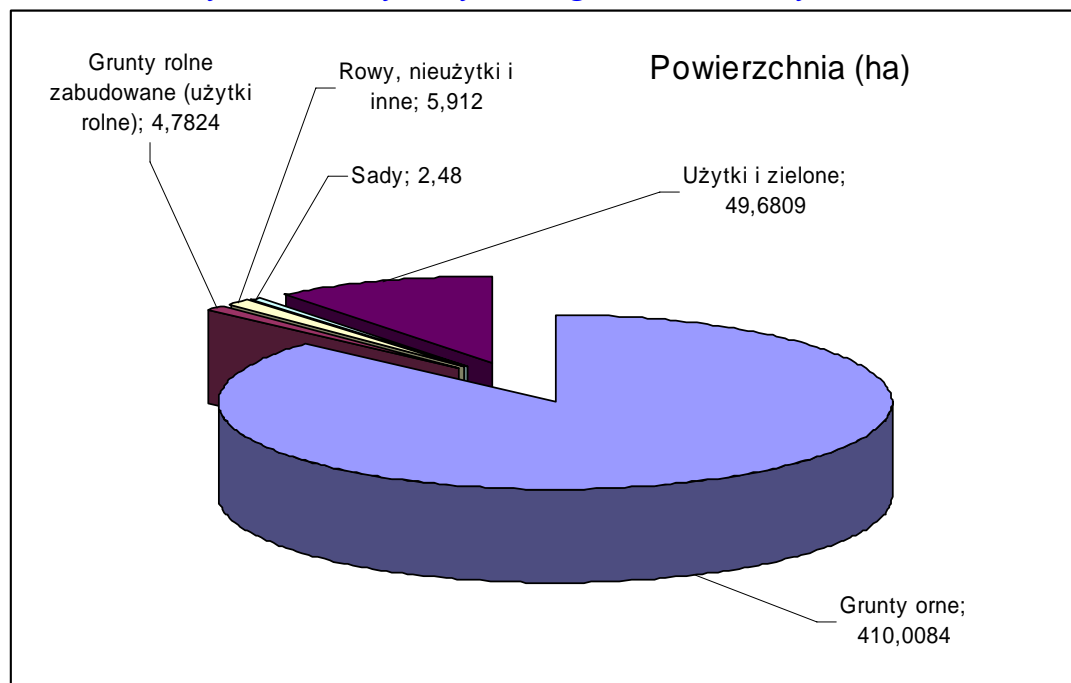
Biorąc pod uwagę podział administracyjny kościoła katolickiego, wieś podzielona jest na dwie parafie: parafię p.w. Św. Wawrzyńca w Kamieńcu (tereny dawnego Ujazdka), oraz parafię p.w. Św. Apostołów Piotra i Pawła w Ptaszkowie (pozostałe tereny)

2.4. Elementy charakterystyczne dla miejscowości Borzysław

Najbardziej charakterystyczną cechą Borzysławia jest położenie z dala od tras tranzytowych, a co z tym związane – panująca cisza i spokój, tak cenione przez lokalną społeczność. Bardzo

charakterystyczny jest również sposób zagospodarowania gruntów sołectwa – 87% powierzchni stanowią grunty orne. Dominują uprawy zbóż, kukurydzy, ziemniaków i buraków, a w zakresie produkcji zwierzęcej – hodowla trzody chlewnej i wołowiny.

Wykres 2.2. Wykorzystanie gruntów w Borzysławiu.

Rysunek 2.2. Droga wjazdowa do wsi Borzysław

3. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI BORZYSŁAW

3.1. Środowisko przyrodnicze

3.1.1. Warunki klimatyczne

Położenie geograficzne powoduje, że obszar miejscowości Borzysław i Gminy Grodzisk Wielkopolski usytuowany jest w sferze klimatu umiarkowanego. Podobnie jak w całym województwie i kraju przeważają na tym terenie ruchy mas powietrza polarnomorskiego chłodnego z kierunku zachodniego znad Atlantyku i basenu Morza Śródziemnego. Inne kierunki ruchu mas powietrza mogą być efektem zakłóceń lokalnych lub pojawienia się okresowego systemu krążenia. Znacznie mniejszy udział mają masy powietrza polarnokontynentalnego. Są to masy suche, napływające zimą znad północnej Syberii a latem znad Półwyspu Bałkańskiego. Występująca w ciągu całego roku w skali globalnej cyrkulacja mas powietrza zachodnia powoduje przewagę wiatrów zachodnich słabych 2 – 5 m/s lub bardzo słabych 2 m/s. Występują też na tym terenie mniejsze od przeciętnych w Polsce amplitudy temperatur, wiosny i lata są ciepłe i wczesne, a zimy łagodne z nietrwałą pokrywą śnieżną. Najzimniejszym miesiącem jest styczeń ze średnią temperaturą minus 3,8^oC a najcieplejszym – sierpień ze średnią temperaturą 19,3^oC. W przebiegu opadów znacznie wyróżnia się maksimum letnie, gdy suma opadów dochodzi do 185,5 mm w lipcu oraz minimum zimowe, gdy suma opadów wynosi zaledwie 6,8 mm w styczniu. Opady o największym natężeniu, dość obfite, gwałtowne, często pochodzenia burzowego nazywane są nawalnymi, pojawiają się w okresie letnim od maja do września. Występowanie na obszarze będącym przedmiotem opracowania, rozległych powierzchni łąkowych i wodnych powoduje zwiększoną w stosunku do otoczenia gminy wilgotność powietrza i długotrwałe zaleganie mgieł.

3.1.2. Wody

Obszar Gminy Grodzisk Wielkopolski położony jest w zlewniach rzek Mogilnicy, Kanału Grabarskiego i Dojcy. W zachodniej części Gminy na uwagę zasługuje rozbudowany system cieków i rowów melioracyjnych w sieci rzecznej rzeki Dojcy. Jest to wynik prowadzonych w połowie XIX wieku intensywnych prac melioracyjnych mających na celu włącznie uprzednio bezodpływowych obszarów do systemu odwadniającego rzeki Obry.

Na terenie Gminy nie ma jezior. Sztuczne zbiorniki wodne to przede wszystkim stawy przeciwpowodziowe, drobne oczka wodne i małe zbiorniki wiejskie. Podobna sytuacja ma miejsce w Borzysławiu, przez który przepływa tylko rów melioracyjny, zwany Rowem Grodziskim.

Rysunek 3.1. Rów melioracyjny w Borzysławiu

3.1.3. Świat roślinny i zwierzęcy

Borzysław to miejscowość o charakterze rolniczym. W wyniku intensyfikowania produkcji rolniczej naturalne zbiorowiska roślinne są zastępowane przez monokultury upraw. Następuje zubażanie krajobrazu poprzez likwidację zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, przydrożnych itp. mających niebagatelne znaczenie dla różnorodności gatunkowej roślin i zwierząt. Na terenie Borzysławia praktycznie nie występują lasy, w związku z powyższym brakuje w krajobrazie miejscowości zwierząt charakterystycznych dla terenów zadrzewionych.

Jednocześnie wyróżnia się enklawy roślinności bagiennej i łąkowej, gdzie coraz częściej ostoje i gniazda tworzą żuraw i czapla siwa. Poza tym stacjonarnie występuje sarna polna, a w latach intensywnej uprawy kukurydzy również dzik.

3.1.4. Surowce mineralne

Na terenie miejscowości Borzysław nie występują udokumentowane złoża surowców naturalnych.

3.1.5. Obszary chronione

Teren sołectwa Borzysław nie jest objęty żadną formą ochrony przyrody.

3.2. Przedsiębiorstwa

Większość mieszkańców wsi utrzymuje się ze źródeł, które są związane z rolnictwem. Wielu mieszkańców Borzysławia znajduje zatrudnienie w pobliskim Grodzisku Wlkp.

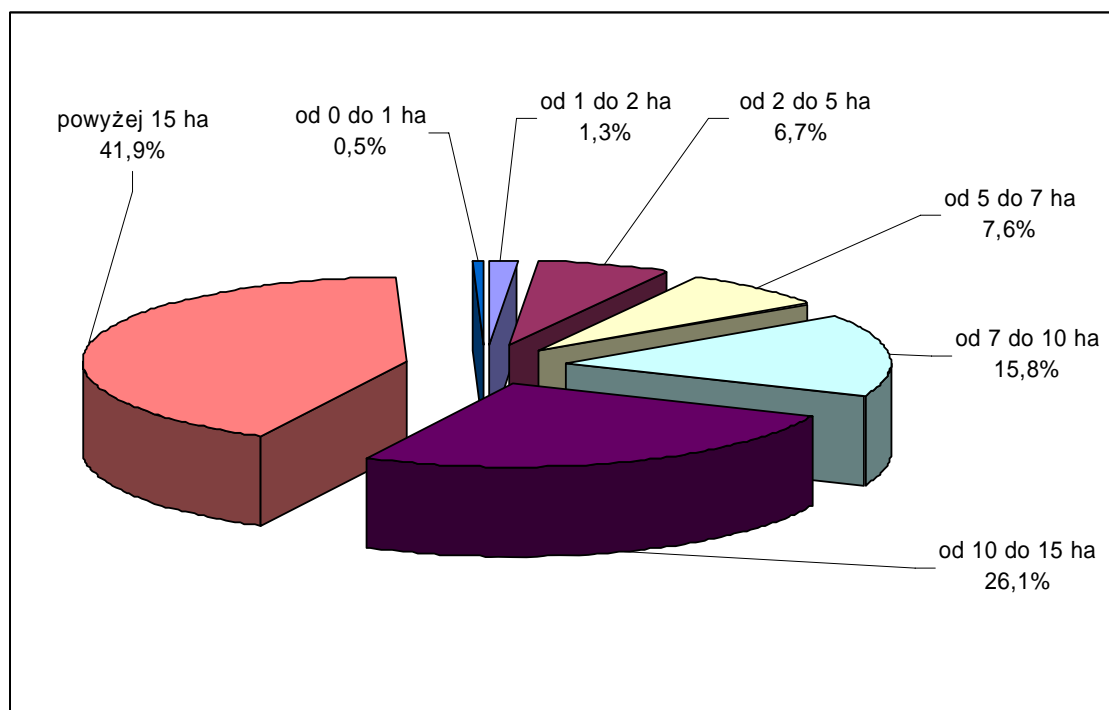
Według ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Urząd Miejski, w Borzysławiu zarejestrowanych jest 10 podmiotów gospodarczych (stan na 31 grudnia 2009). Dominuje branża transportowa.

Mieszkańcy Borzysławia mają dostęp do podstawowych usług handlowych. Na terenie wsi znajduje się sklep spożywczy GS Samopomoc Chłopska, brak jest innych usług.

3.3. Rolnictwo

Podstawowym dla Borzysławia działem gospodarki pozostało rolnictwo, w szczególności uprawy zbóż. Charakter rolny tego terenu wynika z uwarunkowań przyrodniczych i historycznych. Jak w przypadku wielu innych miejscowości, zdecydowana większość gruntów na terenie Borzysławia należy do osób fizycznych. Strukturę arealów gospodarstw rolnych przedstawia Wykres 3.1

Wykres 3.1. Struktura powierzchniowa gospodarstw (suma arealów)

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Grodzisku Wielkopolskim

Przeciętna wielkość gospodarstwa rolnego na terenie Borzysławia wynosi między 10 a 15 ha, co świadczy o niewysokiej towarowości rolnictwa.

3.4. Infrastruktura techniczna

Infrastruktura techniczna ma istotny wpływ na lokalny rozwój gospodarczy i jakość życia społeczności lokalnej.

3.4.1. Wodociągi

Na terenie Gminy nie występują ujęcia wód powierzchniowych. Pobór wody odbywa się z ujęć podziemnych. Mieszkańcy Borzysławia korzystają z stacji uzdatniania wody w miejscowości Kamieniec. Cała wieś jest zwodociągowana, a długość sieci wynosi 5 km.

3.4.2. Kanalizacja i gospodarka ściekowa

Niestety w ślad za wodociągowaniem wsi Borzysław, nie poszło jej kanalizowanie lub zastosowanie rozwiązań alternatywnych, związanych z unieszkodliwieniem ścieków, powstających w zagrodach. Ze względu na brak systemu kanalizacji sanitarnej, ścieki dowożone są wozami asenizacyjnymi do punktu zlewnego przy oczyszczalni w Grodzisku. Na terenie gminy następujące podmioty uzyskały zezwolenie Burmistrza Grodziska Wielkopolskiego na transport nieczystości ciekłych:

- Zakład Wywozu Nieczystości Płynnych, Transport Ciężarowy, Roman Rabiega, z Grodziska Wlkp.,
- Lesław Fraszczak z m. Zdrój,
- Wywóz Nieczystości Ciekłych „Szambonurek” Wiesław Piosik z Kąkolewa.
- Spółdzielnia Mieszkaniowa Ptaszkowo

Uregulowanie problemu gospodarki ściekowej we wsi jest jednym ze strategicznych zadań, stanowiących o możliwościach jej dalszego zrównoważonego rozwoju.

3.4.3. Gospodarka odpadami stałymi

Odpady komunalne wywożone są na gminne składowisko zlokalizowane w miejscowości Czarna Wieś (Gmina Grodzisk Wlkp.). I kwarta w ww. składowiska eksploatowana była od 1992 r. do października 2003 r., w roku 2004 została zrehabilitowana. II kwarta składowiska w Czarnej Wsi jest używana od roku 2003. Przewidziany okres jej eksploatacji wynosi 14 lat.

Na terenie Gminy następujące podmioty posiadają wydane przez Burmistrza zezwolenie na odbiór odpadów komunalnych:

- „Remondis Sanitech sp. z o.o, Poznań,
- TEW Gospodarowanie Odpadami, Nowa Sól,
- ECO RONDO s.c. Puszczykowo,
- KOMOPAL Opalenica.
- DOMBUD Nowy Tomyśl

Od kilku lat na terenie Gminy prowadzona jest selektywna zbiórka surowców wtórnych (tworzywa sztuczne, szkło białe, szkło kolorowe, makulatura) systemem „w sąsiedztwie”. Dwa razy do roku odbywa się nieodpłatna zbiórka odpadów wielkogabarytowych.

3.4.4. Gazyfikacja – zaopatrzenie w gaz

Sieć gazowa obejmująca w Gminie głównie miasto Grodzisk Wlkp. została doprowadzona również do wsi Borzysław. Gazyfikacja starej części wsi wynosi 100%.

Podnosi to znacznie standard życia mieszkańców ułatwiając im wykonywanie codziennych czynności domowych. Ponadto przyczynia się to do obniżenia zanieczyszczeń z tzw. niskiej emisji.

3.4.5. Energetyka – zaopatrzenie w energię elektryczną

Istniejący na terenie Borzysławia układ sieci gwarantuje pokrycie aktualnego zapotrzebowania na moc i energię elektryczną, a także odpowiedni poziom niezawodności zasilania odbiorców.

3.4.6. Telefonizacja

W Borzysławiu istnieje sprawny system telekomunikacyjny. Istniejąca sieć telefonii przewodowej zapewnia sprawną realizację połączeń telefonicznych, faksowych i internetowych. Praktycznie wszystkie gospodarstwa domowe, które wyraziły taką wolę, są podłączone do sieci telefonicznej. Operują także cztery operatorzy telefonii komórkowej.

3.4.7. Drogownictwo i komunikacja

Przez wieś nie przebiega droga powiatowa. Skrajem wsi przebiega droga powiatowa nr 3591 P. We wsi mają przebieg dwie drogi gminne utwardzone o numerach: 537516 P oraz 530550 P o łącznej długości 5,2 km. Biegają one od drogi wojewódzkiej nr 308 do wspomnianej drogi powiatowej.

3.4.8. Sytuacja mieszkaniowa

Sieć osadnicza Borzysław ma charakter zagrodowy. Istnieje tu jedynie budownictwo jednorodzinne.

Rysunek 3.2. Zabudowa we wsi Borzysław

Rysunek 3.3. Zabudowa we wsi Borzysław

3.5. Infrastruktura społeczna

3.5.1. Oświata i wychowanie

Na terenie miejscowości Borzysław nie funkcjonuje szkoła. Dzieci z terenu Borzysławia uczęszczają do Zespołu Szkół w Ptaszkowie.

3.5.2. Kultura, sport

W Gminie zlokalizowane jest Centrum Kultury Rondo w Grodzisku Wielkopolskim, które animuje życie kulturalne również na terenie Borzysławia.

Na terenie wsi zlokalizowana jest świetlica wiejska. Obiekt ten wymaga jednak pilnej modernizacji, stąd w Planie Odnowy Miejscowości Borzysław znalazł się projekt, mający na celu modernizację infrastruktury, aby była ona w pełni wykorzystywana na cele kulturalno-rekreacyjne.

Na terenie wsi nie istnieją elementy infrastruktury sportowej. Ten istotny brak zostanie wkrótce zlikwidowany poprzez planowaną budowę boiska do piłki nożnej.

3.5.3. Ochrona zdrowia

Mieszkańcy wsi Borzysław objęci są opieką medyczną Przychodni Lekarzy Rodzinnych „Ochrona Zdrowia”, mieszczącą się w Grodzisku Wlkp. przy ulicy Mossego 25 (opieka 4 lekarzy internistów i 3 lekarzy pediatrów + gabinet zabiegowy). Dodatkowo zapewniona jest opieka pielęgniarek środowiskowych przez „Remedium” – 7 pielęgniarek i 2 położne. Mieszkańcy mają dostęp na terenie Grodziska do następujących specjalistycznych usług medycznych:

- okulistycznych,
- dermatologicznych,
- neurologicznych,
- psychiatrycznych,
- urologicznych,
- chirurgicznych,
- radiologicznych,
- pulmonologicznych,
- fizjoterapeutycznych.
- stomatologicznych

Na terenie Grodziska mieści się Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, który w swych strukturach posiada: oddział noworodkowy, internistyczny, chirurgiczny i położniczo – ginekologiczny, OIOM, izbę przyjęć, pogotowie ratunkowe, pracownie diagnostyczne (endoskopowa, radiologiczna, laboratorium) oraz poradnie specjalistyczne.

3.5.4. Bezpieczeństwo publiczne

Nad bezpieczeństwem mieszkańców miejscowości Borzysław i całej Gminy czuwa Komenda Powiatowa Policji w Grodzisku Wlkp.

3.5.5. Ochrona przeciwpożarowa

Nad bezpieczeństwem mieszkańców Borzysławia i całej Gminy czuwa Państwowa Straż Pożarna w Grodzisku Wlkp. oraz Ochotnicze Straże Pożarne z pobliskich miejscowości. Na terenie Borzysławia funkcjonuje Oddział OSP.

3.5.6. Zabytki

Na terenie miejscowości nie ma obiektów wpisanych do rejestru zabytków.

3.5.7. Organizacje pozarządowe i inicjatywy mieszkańców

W Borzysławiu działają następujące organizacje: Koło Gospodyń Wiejskich, Rada Sołecka, Ochotnicza Straż Pożarna, która funkcjonuje od 60 lat.

Rysunek 3.4. Uroczyste spotkanie OSP Borzysław z władzami Gminy

3.6. Ocena zasobów miejscowości Borzysław

Dla oceny zasobów miejscowości Borzysław niezbędne stało się pogrupowanie poszczególnych zasobów i ocena ich pod kątem znaczenia dla wsi. Synteza oceny znalazła się w Tabeli 3.1.

Tabela 3.1. Ocena zasobów miejscowości Borzysław

Rodzaj zasobu	Brak	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu średnim	Jest o znaczeniu dużym
Środowisko przyrodnicze				
• Walory krajobrazu			X	
• Walory świata roślinnego			X	
• Walory świata zwierzęcego			X	
• Wody powierzchniowe		X		
• Gleby			X	
• Surowce mineralne	X			
Środowisko kulturowe				
• Walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe (stara piekarnia, stary drewniany dom)				X
• Walory zagospodarowania przestrzennego				X
• Zabytki	X			
• Zespoły artystyczne	X			
Dziedzictwo religijne i historyczne				
• Miejsca, osoby i przedmioty kultu	X			
• Święta, odpusty, pielgrzymki	X			
• Tradycje, obrzędy, gwara		X		
• Legendy, podania i fakty historyczne	X			
• Ważne postacie historyczne	X			
• Specyficzne nazwy			X	
Obiekty i tereny				
• Działki pod zabudowę mieszkaniową			X	
• Działki pod domy letniskowe			X	

<ul style="list-style-type: none"> • Działki pod zakłady usługowe i przemysł • Pustostany mieszkaniowe, magazynowe i przemysłowe • Tradycyjne obiekty gospodarskie wsi • Place i miejsca publicznych spotkań (sala wiejska) • Miejsca sportu i rekreacji 	X		X	
<ul style="list-style-type: none"> • Pustostany mieszkaniowe, magazynowe i przemysłowe 	X		X	
<ul style="list-style-type: none"> • Tradycyjne obiekty gospodarskie wsi 			X	
<ul style="list-style-type: none"> • Place i miejsca publicznych spotkań (sala wiejska) 			X	
<ul style="list-style-type: none"> • Miejsca sportu i rekreacji 	X			
Gospodarka, rolnictwo				
<ul style="list-style-type: none"> • Specyficzne produkty - miód 	X			
<ul style="list-style-type: none"> • Znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe 	X			
Sąsiedzi i przyjezdni				
<ul style="list-style-type: none"> • Korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna) 			X	
<ul style="list-style-type: none"> • Ruch tranzytowy 	X			
<ul style="list-style-type: none"> • Przyjezdni stali i sezonowi 	X			
Instytucje				
<ul style="list-style-type: none"> • Placówki opieki społecznej 	X			
<ul style="list-style-type: none"> • Szkoły 	X			
<ul style="list-style-type: none"> • Dom kultury, świetlica wiejska 	X			
<ul style="list-style-type: none"> • Inne 	X			
Ludzie, organizacje społeczne				
<ul style="list-style-type: none"> • OSP 				X
<ul style="list-style-type: none"> • KGW 				X
<ul style="list-style-type: none"> • Stowarzyszenia 	X			
<ul style="list-style-type: none"> • Darczyńcy i sponsorzy (Kółko Rolnicze) 				X

4. DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI BORZYSŁAWIU – JACY JESTEŚMY?

W Tabeli 4.1. zostały zgromadzone informacje na temat miejscowości Borzysław. Opisane zostały cechy charakterystyczne wsi, jej funkcje, baza materialna, sposób zorganizowania mieszkańców oraz inne fakty, definiujące miejsce Borzysławia w systemie osadniczym Gminy Grodzisk Wielkopolski.

Tabela 4.1. Opis miejscowości Borzysław

Wyszczególnienie	Opis
Co ją wyróżnia?	Cisza i spokój, brak tranzytu, czyste środowisko, duży areał gruntów ornych
Jakie pełni funkcje?	Wieś pełni w funkcje rolnicze.
Kim są mieszkańcy?	W większości rdzenni mieszkańcy.
Co daje utrzymanie?	Rolnictwo, lokalna działalność gospodarcza, praca w innych miejscowościach – przede wszystkim w Grodzisku Wlkp.
Jak zorganizowani są mieszkańcy?	Mieszkańcy zintegrowani. Na wsi aktywnie działa Sołtys i Rada Sołecka. Mieszkańcy chętnie biorą udział w spotkaniach, które odbywają się na terenie wsi.
W jaki sposób rozwiązują problemy?	Wspólnymi siłami, poprzez współpracę z samorządem gminnym, Urzędem Miejskim oraz wzajemną współpracą.
Jaki wygląd ma nasza wieś?	Wieś zadbana, z roku na rok coraz ładniejsza.
Jakie obyczaje i tradycje są u nas pielęgnowane i rozwijane?	Kultywowane są przede wszystkim zabawy ludowe, imprezy okolicznościowe: Dzień Dziecka, Dzień Kobiet, Mikołajki, Dożynki, święcenie potraw, spotkania wigilijne i wiele innych.
Jak wyglądają mieszkania i obejścia?	Z każdym rokiem poprawia się estetyka obejść.
Jaki jest stan otoczenia i środowiska?	Brak jest zanieczyszczeń przemysłowych. Brakuje sieci kanalizacyjnej. Gospodarstwa są wyposażone w sieć gazową.
Jakie jest rolnictwo?	We wsi funkcjonuje dużo gospodarstw, przeważnie średniej wielkości. Podstawowe uprawy to: zboża i rośliny okopowe.
Jakie są powiązania komunikacyjne?	Oprócz komunikacji szkolnej, wieś nie posiada połączenia komunikacji zbiorczej.
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	W świetlicy: „piłkarzyki”, bilard, gry planszowe. Niestety, we wsi brakuje boisk sportowych, placu zabaw dla dzieci, a w świetlicy komputera z dostępem do Internetu. Prężnie funkcjonuje natomiast Młodzieżowa Drużyna OSP.

5. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI, W KTÓREJ BĘDZIE REALIZOWANA OPERACJA

Poniżej, w Tabeli 5.1., zostały podsumowane silne i słabe strony Borzysławia oraz szanse i zagrożenia.

Tabela 5.1. Analiza SWOT miejscowości Borzysław

<p>Silne strony</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bliskość Grodziska Wlkp. • Cisza, spokój – „dobry klimat do życia” • Pełne zwodociągowanie • Sieć gazowa • Dostęp do telefonów stacjonarnych i zasięg sieci GSM • Dynamiczna, zintegrowana społeczność 	<p>Słabe strony</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brak kanalizacji sanitarnej • Brak boisk sportowych • Wymagająca modernizacji świetlica wiejska i siedziba OSP • Brak placu zabaw dla dzieci • Wieś mocno rozproszona • Zły stan sieci dróg – brak utwardzenia dróg • Częściowy brak oświetlenia
<p>Szanse</p> <ul style="list-style-type: none"> • Silna integracja mieszkańców • Silny potencjał rozwojowy wśród mieszkańców • Wolne działki pod rozbudowę mieszkaniową • Potencjał demograficzny – młodzi ludzie przeważnie nie opuszczają wsi • Rozwój agroturystyki 	<p>Zagrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zła koniunktura w rolnictwie • Wyjazdy młodych ludzi do większych ośrodków

6. WIZJA ROZWOJU WSI – NASZA MIEJSCOWOŚĆ ZA KILKA LAT

Poniżej znajduje się sformułowana przez mieszkańców opinia na temat wizji miejscowości w perspektywie roku 2018. Sformułowane zdanie jest niejako wizją stanu wsi.

Chciałbym, aby Borzysław posiadał bogatą bazę dla spotkań, integracji, rekreacji i rozwoju mieszkańców, a estetyka wsi była przykładem dla całej gminy.

7. WIZJA STANU DOCELOWEGO – JAKI MA BYĆ BORZYSŁAW ZA KILKA LAT?

Mieszkańcy miejscowości Borzysław zostali poproszeni o określenie stanu docelowego wsi. Odpowiedzi zostały podsumowane w poniższej tabeli.

Tabela 7.1. Wizja stanu docelowego miejscowości Borzysław

Wyszczególnienie	Opis
Co ma ją wyróżniać?	Wysoki stopień integracji mieszkańców, ład, porządek, dużo zieleni.
Jakie ma pełnić funkcje?	Podobnie jak dzisiaj, z rozwojem funkcji rekreacyjno-kulturalnej i agroturystycznej.
Kim mają być mieszkańcy?	Ludźmi zintegrowanymi, dbającymi o samorozwój.
Co ma dać utrzymanie?	Rolnictwo, prywatna przedsiębiorczość, agroturystyka.
W jaki sposób zorganizowana ma być wieś i mieszkańcy?	Konieczne są inwestycje w bazę rekreacyjną – głównie w sale wiejską oraz stworzenie boiska.
W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?	Poprzez wspólną dyskusję, współpracę z Sołtysem, Radą Sołecką i z władzami samorządowymi.
Jak ma wyglądać nasza wieś?	Wieś powinna być czysta z dużą ilością zieleni. Należy zlikwidować nieuczelne szamba.
Jakie obyczaje i tradycje mają być u nas pielęgnowane i rozwijane?	Kultywowanie tradycji związanych z wiarą katolicką oraz obrzędami świeckimi.
Jak mają wyglądać mieszkania i obejścia?	Zadbane, otoczone zielenią.
Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?	Nieco korzystniejszy niż obecnie – konieczne rozwiązanie problemu nieuczelnich szamb oraz ograniczanie niskiej emisji.
Jakie ma być rolnictwo?	Nowoczesne, towarowe, dostosowane do wymogów unijnych, nieszkodzące środowisku naturalnemu, dochodowe dla mieszkańców.
Jakie mają być powiązania komunikacyjne?	Komunikacja nie wymaga zmian, korzystne byłoby utwardzenie części dróg gminnych.
Co zaproponujemy dzieciom i młodzieży?	Atrakcyjna świetlica wiejska z ofertą zajęć, plac zabaw dla dzieci, boisko sportowe.

8. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ

8.1. Specyfikacja celów rozwojowych

W rezultacie prac przeprowadzonych na zebraniu wiejskim, wypracowano 2 cele strategiczne rozwoju miejscowości Borzysław. Cele strategiczne sformułowano następująco:

1. Rozwój infrastruktury rekreacyjno-sportowej oraz integracja mieszkańców

2. Rozwój infrastruktury technicznej

Przyjęte cele mają za zadanie zaspokoić aspiracje wsi i przynieść poprawę stanu życia mieszkańców. Nawiązują one też bezpośrednio do wypracowanej wizji, w której główny nacisk położono na rozwój integracji mieszkańców.

Uzasadnienie wyboru powyższych celów jest następujące:

Cel strategiczny 1

Rozwój infrastruktury rekreacyjno-sportowej oraz integracja mieszkańców

Jednym z narastających problemów mieszkańców miejscowości Borzysław jest ubogi stan bazy sportowo-rekreacyjno-kulturalnej. Niska atrakcyjność oraz braki takich miejsc sprawiają, że trudniej utrzymać wysoki stopień integracji lokalnej społeczności, w dużym stopniu utrudniona jest też działalność lokalnych organizacji, wspólne obchodzenie różnego rodzaju świąt i obrzędów, wynikających z tradycji. Istnieje również problem z atrakcyjną ofertą skierowaną do dzieci i młodzieży.

W ramach przyjętego celu strategicznego planowana jest realizacja przedsięwzięć:

Projekt 1.1. Rozbudowa świetlicy wiejskiej w Borzysławiu wraz z zagospodarowaniem terenu wokół świetlicy na cele rekreacyjne

Realizacja projektu: 2010 - 2011

Łączny koszt projektu: 1 100 000,00 zł (Budżet Gminy, PROW – Odnowa Wsi)

Cel realizacji projektu: zaspokojenie potrzeb społecznych w zakresie usług rekreacyjno-kulturalnych, integracja społeczności miejscowości i gminy.

Projekt ten został opisany szczegółowo w punkcie 8.2 niniejszego opracowania.

Projekt 1.2. Rozbudowa remizy strażackiej

Realizacja projektu; 2010

Łączny koszt projektu: 260 000,00 zł (Budżet Gminy)

Cel realizacji projektu: zaspokojenie potrzeb społecznych w zakresie usług p/pożarowych, poprzez dostosowanie zaplecza do obowiązujących standardów.

Projekt 1.3. Organizacja imprez rekreacyjnych i sportowych

Realizacja projektu: 2011-2018

Łączny koszt projektu: około 20.000 zł. (rocznie) (Budżet Gminy, PROW, sponsorzy, mieszkańcy)

Cel realizacji projektu: integracja społeczności lokalnej, promocja zdrowego trybu życia

W ramach niniejszego projektu planuje się realizację przede wszystkim następujących zadań:

- Zawody strażackie
- Rozgrywki sportowe
- Zajęcia w świetlicy dla dzieci i młodzieży

Projekt 1.4. Zagospodarowanie nieczynnych torów kolejowych na cele turystyczne

Realizacja projektu: 2011-2015

Łączny koszt projektu: do ustalenia (Budżet Gminy, fundusze UE)

Cel realizacji projektu: podniesienie walorów rekreacyjnych i turystycznych gminy

Projekt 1.5. Wyznaczenie ścieżek rowerowych

Realizacja projektu: 2011 – 2018

Łączny koszt projektu: do ustalenia (Budżet Gminy, fundusze UE)

Cel realizacji projektu: podniesienie walorów rekreacyjnych i turystycznych gminy

Cel strategiczny 2

Rozwój infrastruktury technicznej

Aby zapewnić mieszkańcom dobre warunki życia, należy dostarczyć im możliwie najszerszy zakres mediów, zaliczanych do infrastruktury technicznej. Pełna infrastruktura techniczna oznacza podłączenie gospodarstwa domowego do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, energetycznej, telekomunikacyjnej, czy też gęstą i o dobrej jakości sieć dróg. Pod tym pojęciem kryje się także całkowite rozwiązanie kwestii odpadów stałych (odbiór, segregacja, utylizacja), czy też dostęp do sieci internetowej. Tylko pełne podłączenie mediów jest w stanie zapewnić mieszkańcom miejscowości życie i rozwój na odpowiednim poziomie.

Pełne wyposażenie miejscowości w infrastrukturę techniczną to obecnie nie tylko jeden z podstawowych wymogów cywilizacyjnych, ale także kluczowy warunek prowadzenia działalności gospodarczej.

Należy podkreślić również, że obecnie inwestycje w dziedzinie infrastruktury technicznej oznaczają poprawę stanu środowiska naturalnego, a więc życie w bardziej przyjaznym i zdrowym otoczeniu, co w oczywisty sposób wpływa na zwiększenie atrakcyjności danego terenu dla potencjalnych nowych mieszkańców i turystów.

Dla mieszkańców wsi Borzysław podstawowe znaczenie ma modernizacja infrastruktury drogowej wraz z budową oświetlenia, a wykonanie tych inwestycji poprawi bezpieczeństwo wszystkich uczestników ruchu i pozytywnie wpłynie na wizerunek wsi.

W ramach tego celu strategicznego zaproponowano przedsięwzięcia:

Projekt 2.1. Budowa nawierzchni drogi gminnej w Borzysławiu

Realizacja projektu: 2010 rok

Łączny koszt projektu: 300 000,00 zł (Budżet Gminy)

Cel realizacji projektu: poprawa jakości życia mieszkańców, poprawa bezpieczeństwa na terenie wsi

Projekt 2.2. Budowa połączenia drogowego z miejscowością Cykowo w gminie Kamieniec

Realizacja projektu: 2012-2014

Łączny koszt projektu: do ustalenia (Budżet Gminy)

Cel realizacji projektu: poprawa jakości życia mieszkańców, ochrona środowiska

Projekt 2.3. Sukcesywne utwardzanie dróg

Realizacja projektu: 2011-2018

Łączny koszt projektu: do ustalenia (Budżet Gminy, FOGR)

Cel realizacji projektu: poprawa jakości życia mieszkańców, poprawa bezpieczeństwa na terenie wsi

Projekt 2.4. Sukcesywne oświetlanie miejscowości

Realizacja projektu: 2011 - 2018

Łączny koszt projektu: do ustalenia (Budżet Gminy)

Cel realizacji projektu: poprawa jakości życia mieszkańców, poprawa bezpieczeństwa na terenie wsi

Struktura Planu Odnowy Miejscowości Borzysław przedstawiona została na Rysunku 8.1.

Rysunek 8.1. Schemat Planu Odnowy Miejscowości Borzysław

**1. Rozwój infrastruktury
rekreacyjno-sportowej oraz
integracja mieszkańców**

**2. Rozwój infrastruktury
technicznej**

1.1. Rozbudowa świetlicy wiejskiej w Borzysławiu wraz z zagospodarowaniem terenu wokół świetlicy na cele rekreacyjne

2.1. Budowa nawierzchni drogi gminnej w Borzysław

1.2. Rozbudowa remizy strażackiej

2.3. Sukcesywne utwardzanie dróg

1.3. Organizacja imprez rekreacyjnych i sportowych

2.4. Sukcesywne oświetlanie miejscowości

1.4. Zagospodarowanie nieczynnych torów kolejowych na cele turystyczne

1.5. Wyznaczenie ścieżek rowerowych

8.2. Opis zadania wnioskowanego do dofinansowania w ramach PROW – Odnowa Wsi

Aby zrealizować cel strategiczny 1 „Rozwój infrastruktury rekreacyjno-sportowej oraz integracja mieszkańców, Gmina Grodzisk Wlkp. zamierza wystąpić o dofinansowanie w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, Działanie: Odnowa i rozwój wsi i zrealizować Projekt: „Rozbudowa świetlicy wiejskiej w Borzysławiu wraz z zagospodarowaniem terenu wokół świetlicy na cele rekreacyjne”. Projekt ten w pełni realizuje zakładane we wspomnianym Działaniu PROW cele i mieści się w zdefiniowanym zakresie wsparcia.

A) Świetlica wiejska wraz z elementami wyposażenia

Stan obecny

Świetlica wiejska we wsi Borzysław - położona na skraju wsi w otoczeniu drzew. Zlokalizowana na działkach oznaczonych numerami geodezyjnymi 157/1 i 158/2. Inwestorem zamierzenia inwestycyjnego jest Gmina Grodzisk Wlkp. Właścicielem działek jest Gmina Grodzisk Wlkp., a administratorem Urząd Miejski w Grodzisku Wlkp.

W chwili obecnej działki te zabudowane są budynkiem, w którym mieści się garaż dla samochodu strażackiego oraz świetlica wiejska z zapleczem kuchennym, nie odpowiadającym standardom sanitarnym obecnych przepisów.

Rysunek 8.2. Świetlica wiejska w Borzysławiu - widok z zewnątrz

Niniejszy projekt swym zakresem obejmuje:

- **przebudowę i remont kapitalny pomieszczeń starego budynku, umożliwiające wykorzystywanie go do celów kultury i rekreacji mieszkańców wsi ,**
- **budowę nowego szczelnego zbiornika bezodpływowego o pojemności 10 m ,**
- **budowę niezbędnych chodników i placów utwardzonych przed świetlicą,**
- **budowę oświetlenia zewnętrznego,**
- **wyposażenie obiektu**

Wszystkie pomieszczenia ogrzewane będą w ramach istniejącej instalacji centralnego ogrzewania z własną kotłownią na gaz.

Obiekt wybudowany został w latach 70-tych XX wieku. Usytuowany jest przy drodze gminnej. Posiada konstrukcję murowaną. Powierzchnia zabudowy to obecnie 353,50 m².

Teren, na którym położony jest budynek świetlicy wiejskiej nie jest ogrodzony. Jest to doskonale miejsce na różnego rodzaju biwaki, biesiady, imprezy integracyjne, rekreacyjne, itp.

B) Zagospodarowanie terenu wokół świetlicy na cele rekreacyjne

Projekt zakłada budowę placu zabaw, boiska piłkarskiego wraz z piłko chwytnymi, wiatę do grilla, chodniki wewnętrzne ogrodzenie terenu, oświetlenie oraz małą architekturę.

Uzasadnienie projektu „Rozbudowa świetlicy wiejskiej w Borzysławiu wraz z zagospodarowaniem terenu wokół świetlicy na cele rekreacyjne”

Realizacja projektu jest odpowiedzią na oczekiwania mieszkańców, którzy od dawna wnioskuje o modernizację świetlicy. Obiekt ten w obecnym stanie nie spełnia standardów, koniecznych dla całorocznego korzystania i organizowania spotkań o charakterze kulturalnym.

Realizacja projektu pozwoli przede wszystkim:

- Znacząco poprawić jakość miejsca do spotkań mieszkańców,
- Zwiększyć stopień integracji mieszkańców wsi
- Poprawić wizerunek miejscowości,
- Stworzyć możliwości organizowania zajęć na obiekcie przez okres całoroczny,
- Zwiększyć stopień integracji mieszkańców wsi z mieszkańcami innych miejscowości.

Wszystkie prace związane z realizacją projektu zaplanowano na lata 2010 - 2011, a ich koszty oszacowano łącznie na kwotę 1 100 000,00 zł

8.3 Hierarchizacja przedsięwzięć Planu Odnowy Miejscowości

Wymogiem formalnym, wynikającym z Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, jest przedstawienie w Planie Odnowy Miejscowości „planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie co najmniej 7 lat od dnia przyjęcia Planu Odnowy Miejscowości, w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości, z podaniem szacunkowych kosztów ich realizacji”.

W trakcie spotkania na zebraniu wiejskim najpierw spisano proponowane do realizacji zadania w kolejności wynikającej ze składanych propozycji.

Następnie uszeregowano je w kolejności zamierzonej realizacji. Zgodzono się, że najbardziej obiektywnym priorytetem będzie niezależna opinia uczestników spotkania, czyli ich zdanie, które zadania są najważniejsze z punktu widzenia rozwoju miejscowości, a których wdrażanie może być nieco odsunięte w czasie.

Uczyniono to poprzez głosowanie – uczestnicy proponowali nadanie odpowiednich priorytetów poszczególnym zadaniom.

Następnie wspólnie, w trakcie dyskusji, określono lata realizacji poszczególnych zadań. W tym miejscu lista została skorygowana o zapisy budżetu i wieloletniego planu inwestycyjnego Gminy, w którym część zadań została już konkretnie zaplanowana oraz o perspektywy pozyskania przez Gminę środków pomocowych na dofinansowanie realizacji części przedsięwzięć.

Z powyższego wynika, że przyjętymi priorytetami, którymi kierowano się przy ustalaniu kolejności zadań, były:

- opinia mieszkańców co do ważności poszczególnych zadań z punktu widzenia rozwoju miejscowości,
- zapisy budżetu i wieloletniego planu inwestycyjnego Gminy,
- perspektywy pozyskania środków pomocowych na dofinansowanie realizacji części przedsięwzięć.

Ostateczna kolejność zadań jest następująca (wg priorytetów – I – najwyższy, II- średni, III – najniższy):

PRIORYTET I

Projekt 1.1. Rozbudowa świetlicy wiejskiej w Borzysławiu wraz z zagospodarowaniem terenu wokół świetlicy na cele rekreacyjne

Projekt 1.2. Rozbudowa remizy strażackiej

Projekt 1.3. Organizacja imprez rekreacyjnych i sportowych

Projekt 2.1. Budowa nawierzchni drogi gminnej w Borzysławiu

PRIORYTET II

Projekt 1.4. Zagospodarowanie nieczynnych torów kolejowych na cele turystyczne

Projekt 2.2. Budowa połączenia drogowego z miejscowością Cykowo w gminie Kamieniec

Projekt 2.3. Sukcesywne utwardzanie dróg

PRIORYTET III

Projekt 1.5. Wyznaczenie ścieżek rowerowych

Projekt 2.4. Sukcesywne oświetlanie miejscowości

9. ZGODNOŚĆ PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BORZYSŁAW ZE STRATEGIĄ ROZWOJU GMINY GRODZISK WIELKOPOLSKI

W lipcu 2001 roku Rada Miejska w Grodzisku Wlkp. podjęła decyzję o przystąpieniu do opracowywania **Strategii Rozwoju Gminy**.

Po wielu spotkaniach warsztatowych oraz dyskusjach w zespołach problemowych, prowadzonych latem i jesienią 2001 roku, powstały konkretne rekomendacje, dotyczące

rozwoju Gminy w latach 2002-2010, które bazowały na istniejących, rzeczywistych uwarunkowaniach zewnętrznych i wewnętrznych.

Na podstawie analizy atutów oraz braków i problemów, biorąc pod uwagę wszystkie zidentyfikowane uwarunkowania rozwoju Gminy, sformułowano następującą deklarację misji Gminy:

Grodzisk Wielkopolski jest silnym ośrodkiem gospodarczym. Zapewnia warunki dla rozwoju przedsiębiorczości. W oparciu o osiągnięcia gospodarcze tworzy podstawy harmonijnego rozwoju wszystkich dziedzin życia lokalnej społeczności na miarę standardów europejskich.

W rezultacie przeprowadzonych warsztatów strategicznych z szerokim udziałem pracowników Urzędu Miejskiego i jednostek podległych, radnych, szefów wielu innych instytucji i przedsiębiorstw, sformułowano dwa strategiczne cele rozwoju Gminy Grodzisk:

- 1. Stymulowanie dynamicznego rozwoju gospodarczego Miasta i Gminy**
- 2. Podnoszenie poziomu życia mieszkańców**

Przedstawione w niniejszym opracowaniu projekty w pełni wpisują się w Strategię Rozwoju Gminy. Kompatybilność projektową przedstawia Tabela 9.1.

Tabela 9.1. Zgodność projektów Planu Rozwoju Miejscowości Borzysław ze Strategią Rozwoju Gminy

Cele strategiczne Gminy	Projekty w ramach Planu Rozwoju Miejscowości Borzysław
Stymulowanie dynamicznego rozwoju gospodarczego Miasta i Gminy	Projekt 1.4. Zagospodarowanie nieczynnych torów kolejowych na cele turystyczne
Podnoszenie poziomu życia mieszkańców	Projekt 1.1. Rozbudowa świetlicy wiejskiej w Borzysławiu wraz z zagospodarowanie terenu wokół świetlicy na cele rekreacyjne Projekt 1.2. Rozbudowa remizy strażackiej

	<p>Projekt 1.3. Organizacja imprez rekreacyjnych i sportowych</p> <p>Projekt 2.1. Budowa nawierzchni drogi gminnej w Borzysławiu</p> <p>Projekt 2.2. Budowa połączenia drogowego z miejscowością Cykowo w gminie Kamieniec</p> <p>Projekt 2.3. Sukcesywne utwardzanie dróg</p> <p>Projekt 1.5. Wyznaczenie ścieżek rowerowych</p> <p>Projekt 2.4. Sukcesywne oświetlanie miejscowości</p>
--	---

10. WDRAŻANIE PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

System wdrażania Planu Odnowy Miejscowości jest realizowany w oparciu o system wdrażania pomocy strukturalnej Unii Europejskiej. Unia Europejska nakłada na państwa członkowskie – beneficjentów korzystających ze środków finansowych funduszy strukturalnych, obowiązek przestrzegania zasad i procedur wspólnotowych.

Poszczególne projekty będą wdrażane w oparciu o zasady wydatkowania środków według źródeł ich pochodzenia. Korzystanie ze środków własnych, jak i środków unijnych wymusza konieczność sprostania wielu wymogom formalnym, głównie za sprawą zasad wykorzystania danych środków finansowych.

Funkcję Instytucji Zarządzającej i koordynującej realizację Planu będzie zespół, w skład którego wejdą:

- Burmistrz,
- Skarbnik,
- Sołtys Borzysławia,
- Pracownik Urzędu Miejskiego.

Zakres zadań Instytucji Zarządzającej obejmuje między innymi:

- Ustalenie szczegółowych zasad i kryteriów realizacji Planu,
- Zapewnienie zgodności realizacji Planu z poszczególnymi dokumentami programowymi wyższego rzędu, w tym w szczególności w zakresie zamówień publicznych, zasad konkurencji, ochrony środowiska, jak też zagwarantowanie przestrzegania zasad zawierania kontraktów publicznych,
- Zbieranie danych statystycznych i finansowych na temat postępów wdrażania oraz przebiegu realizacji projektów w ramach Planu,
- Zapewnienie przygotowania i wdrożenia planu działań w zakresie informacji i promocji Planu,
- Dokonanie oceny po zakończeniu realizacji Planu.

Do właściwej oceny Planu, Instytucja Zarządzająca może tworzyć grupy robocze, korzystać z opinii niezależnych ekspertów lub usług innych instytucji.

Urząd Miejski jako Instytucja Wdrażająca Plan jest odpowiedzialny za:

- Kreowanie, przyjmowanie i składanie wniosków aplikacyjnych od instytucji podległych – beneficjentów pomocy,
- Kontrolę formalną składanych wniosków, ich zgodności z procedurami i z zapisami w Planie,
- Monitorowanie wdrażania poszczególnych projektów,
- Zapewnienie informowania o współfinansowaniu przez UE realizowanych projektów.

W realizacji Planu Urząd powinien na bieżąco, aktywnie współpracować z Radą Sołecką.

11. MONITOROWANIE, OCENA, AKTUALIZACJA I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA

11.1. System monitorowania Planu

Kluczowe znaczenie w monitorowaniu i stymulowaniu realizacji Planu posiada Rada Miejska. Współpracuje ona z Instytucją Zarządzającą oraz z Radą Sołecką. Jej główną rolą będzie monitorowanie przebiegu realizacji zadań zawartych w Planie oraz ewentualne interweniowanie w przypadku stwierdzenia spóźnień lub nieuzasadnionej rezygnacji z realizacji zadania.

11.2. Sposoby oceny Planu

Skuteczność Planu będzie poddawana bieżącej ocenie. Sprawowana ona będzie przez Radę Miejską.

Z procesem oceny będzie powiązana aktualizacja Planu – wraz z okresowym przeglądem wykonania Planu będzie proponowane, w miarę potrzeby, wprowadzanie nowych zadań, wynikających z rodzących się potrzeb i możliwości. Propozycje nowych zadań będą mogły być zgłaszane przez Radę Sołecką, Radę Miejską bądź Burmistrza. Będą one, podobnie jak pierwotna wersja Planu, zatwierdzane najpierw przez uchwałę zebrania wiejskiego, a następnie przez Radę Miejską.

11.3. Public Relations Planu

Zadaniem działań informacyjnych i promocyjnych jest:

- zapewnienie powszechnego dostępu do informacji o możliwościach ubiegania się o wsparcie ze środków zewnętrznych na realizację projektów, zawartych w Planie
- zapewnienie czytelnej informacji o kryteriach oceny i wyboru projektów oraz obowiązujących w tym zakresie procedurach
- zapewnienie bieżącej informowania opinii publicznej o zakresie i wymiarze pomocy wspólnotowej dla poszczególnych projektów i rezultatach działań na poziomie miejscowości
- inicjowanie dodatkowych działań promocyjnych o zasięgu lokalnym
- zapewnienie współpracy z instytucjami zaangażowanymi w monitorowanie i realizowanie Planu w zakresie działań informacyjnych i promocyjnych poprzez wymianę informacji i wspólne przedsięwzięcia
- wykorzystanie nowoczesnych źródeł przekazu i nowoczesnych technologii, m.in. takich jak: Internet, poczta elektroniczna, w celu usprawnienia komunikacji pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w realizacji Planu.

12. SPIS TABEL

Tabela 3.1. Ocena zasobów miejscowości Borzysław	22
Tabela 4.1. Opis miejscowości Borzysław	24
Tabela 5.1. Analiza SWOT miejscowości Borzysław	25
Tabela 7.1. Wizja stanu docelowego miejscowości Borzysław	27
Tabela 9.1. Zgodność projektów Planu Rozwoju Miejscowości Borzysław ze Strategią Rozwoju Gminy	35

13. SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 2.1. Położenie miejscowości Borzysław w Gminie Grodzisk Wielkopolski	11
Rysunek 2.2. Droga wjazdowa do wsi Borzysław	13
Rysunek 3.1. Rów melioracyjny w Borzysławiu	15
Rysunek 3.2. Zabudowa we wsi Borzysław	19
Rysunek 3.3. Zabudowa we wsi Borzysław	19
Rysunek 3.4. Uroczyste spotkanie OSP Borzysław z władzami Gminy	21
Rysunek 8.1. Schemat Planu Odnowy Miejscowości Borzysław.....	30
Rysunek 8.2. Świetlica wiejska w Borzysławiu - widok z zewnątrz.....	32

